

Harjutus

Kuidas tuvastada riske puidu hankimisel: NEPConi tarneteabe keskuse kasutamine

Ajakava

90 minutit:

- 60 minutit ettevalmistamiseks,
- 30 minutit iga rühma tulemuste esitlemise, arutelu ja tagasiside jaoks

Töövahendid

- tarneteabe keskuse riikide lehed
- Hiina töövahendid: riski vähendamise juhised ja dokumendijuhend (inglise keeles)

Juhtumikirjeldus

Soovite käivitada uued tarneahelad puidu hankimiseks Venemaalt ning võimaluse korral ka Valgevenest ja Hiinast. Palute ostujuhilt infot iga toote päritoluriigi kohta, et saaksite uurida riigi tasandiga seotud riske. Kui aeg lubab, tegelege kahe riigiga.

- **Valgevene**
Ostate Valgevenest (männi) ümarpuitu. Riigimets, kus metsamaterjal üles töötatakse, on teada ja tarnija saab esitada veodokumendid teekonna kohta metsast saekaatrini. Saekaatrist ostab tooted Valgevene kaupleja, kes on teie ettevõtte vahetu tarnija.
- **Hiina**
Teie vahetu tarnija antud teabe kohaselt on tooraine *Paulownia tomentosa* ja *Populus balsamifera* segu. Materjal tarnitakse otse metsast alltarnijale, kes töötleb puidu vineeriks. Seejärel ostab puidu agent, kes on teie vahetu tarnija. Materjal on pärit kahest eraldi metsaüksusest. Raieluba on esitatud üksnes *Paulownia tomentosa* kohta, kuid teie tarnija väitel on *Populus balsamifera* pärit istandikust ning ta võib esitada õigusaktidele vastavust kinnitava allkirjastatud dokumendi, mille on väljastanud vineeritootja. Allkirjastatud dokument on esitatud koos veodokumentidega, mis hõlmavad teekonda metsast alltarnijani.
- **Venemaa**
Teie vahetu tarnija väitel on hangitav puit amuuri tamm (*Quercus mongolica*) ja kask (*Betula* sp.), mida saadakse kahest eri metsaüksusest. Materjal tarnitakse otse alltarnijale koos kontsessioonilepingute, veodokumentide ja käibemaksu arvega. Metsamajandajad on teatanud, et on valmis vajadusel esitada muid dokumente.

Ostujuht on palunud teil koostada ülevaade nii tarneahela kui ka metsa tasandi riskidest nendes riikides, et kindlaks teha, kas ja kuidas teie ettevõtte hakkab nendest riikidest puitu hankima.

Juhised

Tarneahela kaardistamine

1. Koostage ostujuhilt saadud teabe põhjal tarneahela kaart.

Riski määratlemine metsa tasandil

2. Vaadake läbi **riigi leht** Venemaa, Valgevene või Hiina kohta, mille leiate NEPConi tarneteabe keskusest (<http://www.nepcon.org/sourcinghub>). Hiina kohta vaadake läbi ka **riski vähendamise juhise ja dokumendijuhend**, mille saate riigi lehelt alla laadida.
3. Koostage ülevaade riskidest, mis on seotud **päritoluriikidega, arvestades teie rühmale määratud indikaatoreid**:
 - 1. rühm – metsa ülestöötamise õigus
 - 2. rühm – metsa ülestöötamine: metsa ülestöötamist käsitlevad õigusaktid, kaitstavad alad ja liigid, keskkonnanõuded
 - 3. rühm – metsa ülestöötamine: töötervishoid ja -ohutus, seaduslik töötamine
 - 4. rühm – transport ja kauplemine

Põhiküsimused, mida hinnata:

- a. Kas tarneahel on selge?
- b. Millised on riskid?
- c. Kas risk on seotud mingi konkreetse puiduallika liigi või puuliigiga?
- d. Kas need riskid mõjutavad teie tarneahelat?
- e. Kuidas tuleks tuvastatud riske vähendada? Võtke arvesse nii toimivust kui ka tasuvust.
 - i. Millist kasu annaks dokumentide kogumine ja läbivaatamine?
 - ii. Milliseid dokumente paluksite oma tarnijal esitada?
 - iii. Mida te dokumente kontrollides arvestaks?
 - iv. Kas ja mille poolest oleks kasulik konsulteerida huvirühmadega?
 - v. Kas teie arvates oleks riski vähendamiseks vajalikud kohapealsed auditid? Keda te külastaksite?
 - vi. Kas on muid võimalusi riski vähendada?

Riski määratlemine – segatud materjal

4. Hinnake, kus tekivad **peamised materjali segamisega seotud riskid** teie ettevõtte tarneahelates.

Esitage tulemuste kokkuvõte.